

Rapport

Kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor elektriciteitsleveranciers

12/05/2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding en wettelijke basis	3
2	Methodologie.....	4
2.1	Situatieschets	4
2.2	Certificatendatabank.....	5
2.3	Prijzendatabank.....	6
3	Resultaten	7
3.1	Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten	7
3.2	Aantal certificaten in portefeuille	9
3.3	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat	10
3.4	Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer	13
4	Conclusies	14

1 Inleiding en wettelijke basis

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van Artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet, bepaalde informerende taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse Gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2020.

Energiedecreet Artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmte-krachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van Artikel 7.1.1 en Artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indienstname van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en Artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 15 mei publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test® voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

In Artikel 20quater van de federale Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wordt een plafond opgelegd aan het door te rekenen bedrag voor de certificatenkosten. Dit plafond houdt enkel rekening met de geldende marktprijs en een eventuele forfaitaire transactiekost. De maximaal door te rekenen kost ligt dus voor elke leverancier even hoog.

De bedoeling van dit rapport is om – op vraag van het Vlaams Parlement – bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten. Dit is immers een belangrijk aspect dat helaas onderbelicht wordt door de specifieke verwoording van de federale regelgeving. In de federale regelgeving wordt immers enkel de *marktprijs* van certificaten (en een eventuele bijkomende forfaitaire transactiekost) als referentiepunt voor de controle genomen, in plaats van de individuele kosten per elektriciteitsleverancier in beschouwing te nemen.

De VREG wenst echter te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

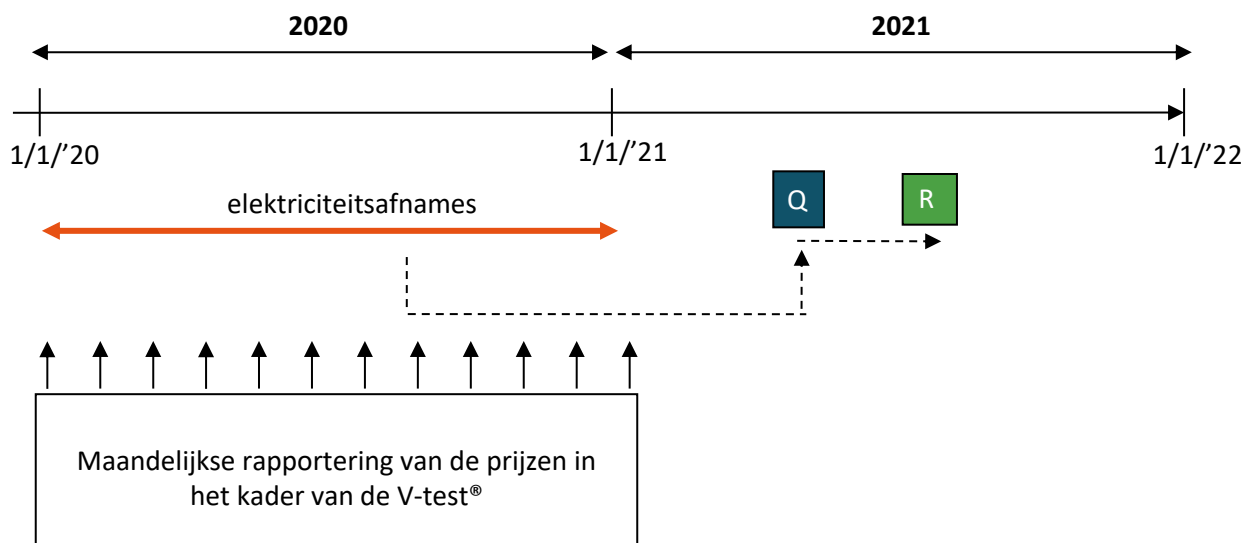
2 Methodologie

2.1 Situatieschets

In het kader van de certificatenverplichtingen, vermeld in Artikel 7.1.10. en Artikel 7.1.11. van het Energiedecreet, moesten de toegangshouders in het Vlaamse Gewest uiterlijk op 31 maart 2021 samen 5.756.950 groenestroomcertificaten en 3.115.844 warmte-krachtcertificaten inleveren bij de VREG (zie 'Q' in onderstaande tijdlijn). Er werden in totaal 15 groenestroomcertificaten niet tijdig ingeleverd. Alle warmte-krachtcertificaten werden daarentegen wel op tijd ingediend. De certificaten werden ingeleverd voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2020.

In dit rapport (zie 'R' in onderstaande tijdlijn) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in het VREG-platform¹ van de VREG of - bij eigen productie - de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving (paragraaf 2.2). Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test[®], de prijsvergelijkingsmodule van de VREG (paragraaf 2.3).

¹ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/VREG.HandelsDatabank.FrontOffice.Web>

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de toegangshouder ook de elektriciteitsleverancier, maar dit is niet altijd het geval, er zijn verschillende toegangshouders die geen elektriciteitsleveranciers zijn.

Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan toegangshouders die ook elektriciteitsleverancier zijn, werden opgenomen in dit rapport. Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat moet weergeven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test® voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test®, deel huishoudelijke afnemers.

2.2 Certificatendatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-krachtcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in het VREG-platform. De inlevering van certificaten in het kader van de jaarlijkse certificatenverplichtingen gebeurt ook via dit online platform.

Toegangshouders krijgen jaarlijks voor het einde van de quotumperiode van de VREG een overzicht van het aantal in te leveren certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten inleveren via de databank tegen uiterlijk 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kunnen ze worden uitgereikt door de VREG aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-kranchkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een dergelijk productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders – die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht

in het kader van de minimumsteun (zie Artikel 7.1.6. en Artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) – of via een derde partij gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, moeten volgens het Energiedecreet gewaardeerd worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden, worden gewaardeerd aan de prijs van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingeleverde certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kan – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

2.3 Prijzendatabank

Via de V-test[®] bieden we aan zowel huishoudelijke als kleinzakelijke afnemers een online tool om transparant de prijzen en bepaalde andere contractvoorwaarden van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijks basis gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle contracten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door ons niet enkel gebruikt om de V-test[®] up-to-date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast of variabel, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'². In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK' voor elektriciteitsleveringen van januari 2020 t.e.m. december 2020. Hiervoor baseren we ons op de waarden gerapporteerd in november 2019 (de prijzen in de V-test[®] zijn gebaseerd op een start van de levering twee maanden na intekenen op een leveringscontract). In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende elektriciteitsproducten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit niet voorkomt.

² Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiecomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

3 Resultaten

3.1 Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht gegeven van het aantal in te leveren en het aantal ingeleverde steuncertificaten voor de quotuminlevering van 31 maart 2021. Wanneer het aantal ingeleverde certificaten lager is dan het aantal in te leveren certificaten, wordt dit grijs gearceerd.

Tabel 1: Aantal in te leveren en ingeleverde groenestroomcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Leverancier	Aantal in te leveren GSC op 31 maart 2021	Aantal ingeleverde GSC op 31 maart 2021
Antargaz Belgium NV	28.967	28.967
Aspiravi Energy	53.047	53.047
Axpo Benelux SA	26.241	26.241
Belgian Eco Energy NV	45.807	45.807
Bolt Energie BV	2.047	2.047
Dats 24 NV	67	67
Ecopower CVBA	18.305	18.305
Electrawinds Distributie NV	19	19
Elegant BVBA	56.601	56.601
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	16.137	16.137
Elexys NV	93.124	93.124
Elindus NV	80.567	80.567
Eneco Belgium NV	490.421	490.421
Energie 2030 Agence SA	331	331
ENGIE Electrabel NV	2.311.923	2.311.923
Enovos Luxembourg SA	16.421	16.421
Eoly NV	87.862	87.862
Essent Belgium NV	236.313	236.298
GETEC Energie GmbH	8.357	8.357
Lampiris NV	361.692	361.692
Luminus NV	1.032.935	1.032.935
OCTA+ Energie NV	50.626	50.626
Power Online NV - MEGA	99.745	99.745
Powerhouse BV	27.674	27.674
RWE Supply & Trading GmbH	1.909	1.909
Scholt Energy Control NV	139.192	139.192
Trevion NV	9.000	9.000
Vlaams Energiebedrijf NV	230.443	230.443
Vlaamse Energieleverancier	37.247	37.247
Wase Wind cvba	11.297	11.297

Watz BVBA	33.627	33.627
Yuso	3.144	3.144
TOTAAL	5.611.088	5.611.073

Tabel 2: Aantal in te leveren en ingeleverde warmte-kranchcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Leverancier	Aantal in te leveren WKC op 31 maart 2021	Aantal ingeleverde WKC op 31 maart 2021
Antargaz Belgium NV	15.090	15.090
Aspiravi Energy	27.634	27.634
Axpo Benelux SA	15.781	15.781
Belgian Eco Energy NV	23.862	23.862
Bolt Energie BV	1.066	1.066
Dats 24 NV	35	35
Ecopower CVBA	9.535	9.535
Electrawinds Distributie NV	10	10
Elegant BVBA	29.485	29.485
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	8.406	8.406
Elexys NV	48.597	48.597
Elindus NV	41.969	41.969
Eneco Belgium NV	260.898	260.898
Energie 2030 Agence SA	172	172
ENGIE Electrabel NV	1.256.116	1.256.116
Enovos Luxembourg SA	8.689	8.689
Eoly NV	48.799	48.799
Essent Belgium NV	123.108	123.108
GETEC Energie GmbH	5.405	5.405
Lampiris NV	191.135	191.135
Luminus NV	553.631	553.631
OCTA+ Energie NV	26.372	26.372
Power Online NV - MEGA	51.960	51.960
Powerhouse BV	16.079	16.079
RWE Supply & Trading GmbH	994	994
Scholt Energy Control NV	72.797	72.797
Trevion NV	4.688	4.688
Vlaams Energiebedrijf NV	120.059	120.059
Vlaamse Energieleverancier	19.403	19.403
Wase Wind cvba	5.885	5.885
Watz BVBA	17.546	17.546
Yuso	1.638	1.638
TOTAAL	3.006.844	3.006.844

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige certificatenverplichtingen of het volledige aantal ingeleverde certificaten. De verschillen komen

overeen met de verplichtingen en ingeleverde certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze werden niet opgenomen in dit overzicht.

3.2 Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-krachtcertificaten dat op 1 april 2021, dus na inlevering van steuncertificaten in het kader van de quotumverplichtingen op 31 maart 2021, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige quotumverplichtingen. Het gaat hier over een momentopname van de portefeuilles, waarbij enkel gekeken wordt naar de rekeningen in het VREG-platform op naam van de elektriciteitsleverancier die de certificaten voor de verplichting moest inleveren.

Voor een aantal elektriciteitsleveranciers zien we een aparte rekening in het VREG-platform voor een afzonderlijke afdeling of zelfs een afzonderlijke onderneming, belast met het traden van certificaten. Deze afdelingen of ondernemingen houden zich bezig met de dagelijkse operationele aspecten van de certificatenhandel, om dan in de periode voor de verplichte inlevering van de certificaten het benodigde aantal certificaten over te maken aan de quotumplichtige elektriciteitsleverancier. Het is echter onmogelijk om dergelijke verbanden tussen verschillende rekeninghouders in het VREG-platform volledig en correct in beeld te brengen. Certificaten die op 1 april 2021 op rekening stonden van dergelijke – mogelijks met een elektriciteitsleverancier gelinkte – partijen konden dan ook niet opgenomen worden in het overzicht in Tabel 3. Verschillende elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 31 maart 2021 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor 31 maart van elk jaar het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij, zoals hierboven beschreven.

Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met quotumplicht

Leverancier	Aantal GSC in portefeuille op 1 april 2021 om 00:00	Aantal WKC in portefeuille op 1 april 2021 om 00:00
Antargaz Belgium NV	291	151
Aspiravi Energy	16.647	0
Axpo Benelux SA	0	0
Belgian Eco Energy NV	38	7
Bolt Energie BV	0	0
Dats 24 NV	0	0
Ecopower CVBA	85.103	10.856
Electrawinds Distributie NV	0	0
Elegant BVBA	705	6.513
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	2.811	298
Elexys NV	21.443	2
Elindus NV	6.690	51.949
Eneco Belgium NV	0	0
Energie 2030 Agence SA	0	0
ENGIE Electrabel NV	666.185	1.461.934

Enovos Luxembourg SA	8.720	2.114
Eoly NV	101.319	78.002
Essent Belgium NV	0	0
GETEC Energie GmbH	7.269	4.480
Lampiris NV	257.137	53.437
Luminus NV	175.836	659.657
OCTA+ Energie NV	9.364	10.544
Power Online NV - MEGA	5.676	43.350
Powerhouse BV	0	0
RWE Supply & Trading GmbH	2.452	235
Scholt Energy Control NV	0	0
Trevion NV	19.266	11.118
Vlaams Energiebedrijf NV	53.723	104.276
Vlaamse Energieleverancier	172	3.736
Wase Wind cvba	3.197	1.654
Watz BVBA	398	3.449
Yuso	0	0
TOTAAL	1.444.442	2.507.762

Globaal gezien waren er op 1 april 2021 0:00u nog 4.151.445 groenestroomcertificaten en 9.032.229 warmte-krachtcertificaten beschikbaar. Deze cijfers geven de overschotten aan certificaten weer op de markt na inlevering van de certificatenverplichtingen.

De certificatenvoorraden die niet in handen waren van de elektriciteitsleveranciers op het moment van de snapshot, waren te situeren bij de producenten of bij andere partijen (toegangshouders die geen leverancier zijn, trader accounts...) en bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. Meer informatie hierover is binnenkort terug te vinden in het 'Certificatenmarktrapport 2021'.

3.3 Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

In

Tabel 4 wordt voor alle elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting een indicatie gegeven van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-krachtcertificaat, ingeleverd voor de quotumverplichting uiterlijk op 31 maart 2021. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit het VREG-platform en de onrendabele toppen van de eigen productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (paragraaf 2.2.). Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, enz. Deze kost is op een erg enge manier berekend en komt dus niet 100% overeen met de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de certificatenverplichtingen.

Tabel 4: Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd GSC (31/03/2021) [€/GSC]	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd WKC (31/03/2021) [€/WKC]
Antargaz Belgium NV	93,65	27,28
Aspiravi Energy	90,20	22,10
Axpo Benelux SA	17,93	5,90
Belgian Eco Energy NV	92,02	25,91
Bolt Energie BV	95,50	27,70
Dats 24 NV	0,00	0,00
Ecopower CVBA	90,00	25,00
Electrawinds Distributie NV	0,00	0,00
Elegant BVBA	93,30	38,16
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	92,70	25,69
Elexys NV	94,39	26,90
Elindus NV	92,61	26,83
Eneco Belgium NV	94,98	27,21
Energie 2030 Agence SA	92,90	26,75
ENGIE Electrabel NV	92,41	23,21
Enovos Luxembourg SA	91,69	24,42
Eoly NV	91,82	24,24
Essent Belgium NV	94,70	28,06
GETEC Energie GmbH	93,63	27,64
Lampiris NV	93,70	26,30
Luminus NV	93,53	26,99
OCTA+ Energie NV	93,12	27,13
Power Online NV - MEGA	93,09	25,52
Powerhouse BV	91,88	15,31
RWE Supply & Trading GmbH	91,71	24,30
Scholt Energy Control NV	94,90	28,90
Trevion NV	90,97	25,45
Vlaams Energiebedrijf NV	92,87	25,67
Vlaamse Energieleverancier	93,52	26,08
Wase Wind cvba	92,23	25,10
Watz BVBA	92,90	26,94
Yuso	95,15	28,50

Er vallen belangrijke verschillen op te merken in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de quotumverplichting aan te kopen net voor het inleveren, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen, verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spot-aankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande netto certificaatkosten kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de leveranciers). Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde kost [€ per GSC] * 0,215 [quotum GSC 31/3/2021]
 = eenheidsprijs GSC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs GSC [c€/kWh], excl. btw

Gewogen gemiddelde kost [€ per WKC] * 0,112 [quotum WKC 31/3/2021]
 = eenheidsprijs WKC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs WKC [c€/kWh], excl. btw

In onderstaande Tabel 5 wordt, op basis van de in

Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer³ berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test[®] voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief 21% btw.

Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKC 2020 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de gewogen gemiddelde kost per certificaat

Electriciteitsleverancier	Gemiddelde eenheidsprijs GSC 2020 (theoretische prijs, excl. Btw) [c€/kWh]	Gemiddelde eenheidsprijs WKC 2020 (theoretische prijs, excl. Btw) [c€/kWh]	Totale prijs voor Dc afnemer per jaar (incl. btw) [€]
Antargaz Belgium NV	2,01	0,31	98,21
Aspiravi Energy	1,94	0,25	92,61
Axpo Benelux SA	0,39	0,07	19,12
Belgian Eco Energy NV	1,98	0,29	96,08
Bolt Energie BV	2,05	0,31	100,09
Dats 24 NV	0,00	0,00	0,00
Ecopower CVBA	1,94	0,28	93,81
Electrawinds Distributie NV	0,00	0,00	0,00
Elegant BVBA	2,01	0,43	103,06
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	1,99	0,29	96,59
Elexys NV	2,03	0,30	98,71

³ Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

Elindus NV	1,99	0,30	97,05
Eneco Belgium NV	2,04	0,30	99,39
Energie 2030 Agence SA	2,00	0,30	97,28
ENGIE Electrabel NV	1,99	0,26	95,15
Enovos Luxembourg SA	1,97	0,27	95,07
Eoly NV	1,97	0,27	95,10
Essent Belgium NV	2,04	0,31	99,54
GETEC Energie GmbH	2,01	0,31	98,36
Lampiris NV	2,01	0,29	97,80
Luminus NV	2,01	0,30	97,96
OCTA+ Energie NV	2,00	0,30	97,66
Power Online NV - MEGA	2,00	0,29	96,86
Powerhouse BV	1,98	0,17	90,92
RWE Supply & Trading GmbH	1,97	0,27	95,03
Scholt Energy Control NV	2,04	0,32	100,12
Trevion NV	1,96	0,29	94,90
Vlaams Energiebedrijf NV	2,00	0,29	96,74
Vlaamse Energieleverancier	2,01	0,29	97,53
Wase Wind cvba	1,98	0,28	95,89
Watz BVBA	2,00	0,30	97,37
Yuso	2,05	0,32	100,15

3.4 Doorgerkende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De elektriciteitsleveranciers actief op de markt voor huishoudelijke afnemers moeten maandelijks hun eenheidsprijzen rapporteren aan de VREG voor de maandelijks update van de V-test[®]. De rapportering in maand M bevat de prijzen voor elektriciteitsleveringen gedurende 12 maanden, startend in maand M+2. De kosten groene stroom en WKK die zo worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificatenverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De kosten groene stroom en WKK zoals ze worden opgenomen in de V-test[®] komen daardoor mogelijk niet overeen met de werkelijke kosten.

Bovendien bevatten de rapporteringen voor de V-test[®], aangezien ze een inschatting zijn van de kosten groene stroom en WKK over 12 maanden, door de band genomen een kost die over twee verschillende quotumjaren valt. Er is maar één rapportering per jaar die exact de kosten van één quotumjaar bevat, en dat is de rapportering van november jaar Y (electriciteitsleveringen januari t.e.m. december jaar Y+1, kosten groene stroom en WKK certificatenverplichting 31/03/jaar Y+2). Deze werkwijze voor de V-test[®] rapporteringen voor wat betreft de kosten groene stroom en WKK noopt ons om voor de berekening van de 'doorgerkende kost' enkel te kijken naar de V-test[®] rapportering van november 2019 (electriciteitsleveringen januari 2020 t.e.m. december 2020). Dit is namelijk de enige rapportering die voor 100% rekening hield met de certificatenverplichtingen van 31/03/2021.

Dat betekent dat we hier de schatting weergeven van de kosten voor GSC en WKC (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers), zoals

gemaakt door de leveranciers 17 maanden vóór de daadwerkelijke uiterste inleverdatum van deze verplichtingen (namelijk 31/03/2021).

In onderstaande Tabel 6 worden de eenheidsprijzen groene stroom en WKK zoals gerapporteerd voor de V-test® voor leveringen in 2020 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, exclusief btw. Vervolgens wordt voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer (Dc type-afnemer, jaarverbruik 3500 kWh) de totale kost groene stroom en WKK voor leveringen in 2020 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, op basis van de herrekende gerapporteerde eenheidsprijzen en rekening houdend met het btw-percentage van 21%.

Tabel 6: Doorgerekende kost GSC en WKC 2021 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test® rapporteringen

Elektriciteitsleverancier	Gerapporteerde waarden V-test® november 2019, excl. Btw [c€/kWh]		Totale jaarkost voor Dc afnemer (incl. btw) [€]
	GSC	WKC	
Antargaz Belgium NV	2,11	0,32	102,58
Aspiravi Energy	2,09	0,32	102,08
Bolt Energie BV	2,05	0,30	99,76
EBEM BVBA	2,05	0,28	98,81
Luminus NV	2,09	0,31	101,84
Elegant BVBA	2,13	0,37	105,79
Eneco België BV	2,07	0,32	101,33
Energie 2030 Agence SA	2,09	0,39	104,92
ENGIE Electrabel NV	2,04	0,28	98,36
Essent Belgium NV	2,07	0,33	101,80
Lampiris NV	2,09	0,32	102,08
Power Online NV (Mega)	2,12	0,32	103,44
OCTA+ Energie NV	2,11	0,32	102,99
Trevion NV	0,00	0,00	0,00
Vlaamse Energieleverancier BVBA	2,00	0,28	96,54
Wase Wind cvba	2,00	0,30	97,49
Watz BVBA	2,11	0,36	104,41

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen €96,54 en €105,79 op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh, inclusief btw). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiecomponent. In dat geval wordt er geen aparte waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test®.

4 Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven in paragrafen 3.3 en 3.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier lijkt het dat een oordeel geveld zou kunnen worden over de

mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichting al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

We wensen deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (met name Artikel 20quater van de Elektriciteitswet). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden.
- De voor de V-test[®] gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 7 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen van een toekomstige kost, die maand na maand kan wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader, schommelende leveringscijfers, enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken. Ook op het moment van facturatie, en dus daadwerkelijke doorrekening aan de klant, is de werkelijke kost van de certificatenverplichting niet steeds gekend (de afrekenings- of slotfactuur kan immers op gelijk welk moment opgemaakt worden, de kost van de certificatenverplichtingen is echter slechts gekend ten laatste op 31 maart van elk jaar+1).
- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze worden opgenomen in de V-test[®], exclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst. Het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, financieringskosten,... Bijkomende kosten kunnen wel doorgerekend worden aan de consument⁴, maar zitten dus niet vervat in de cijfers in paragraaf 3.4. Een elektriciteitsleverancier is ook vrij te bepalen of en waar op de factuur (bij kosten GS en WKK, en/of in de energiecomponent) hij deze bijkomende kosten verrekent.
- De gewogen gemiddelde certificaatkost in paragraaf 3.3. kan zowel enkel de zuivere certificaatkost weerspiegelen, als de certificaatkost inclusief (een deel van de) bijkomende kosten (vb. brokers fee). We hebben geen zicht op de totstandkoming van de in het VREG-platform opgegeven transactieprijzen van certificaten.
- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden gewezen op zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de quotumverplichtingen gebaseerd is op de transactieprijzen die geregistreerd worden in het VREG-platform, kan een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden mogelijk verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de quotumverplichtingen buiten beschouwing gelaten.
- Het afzonderlijk opnemen van de quotumkost op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijnsinschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de

⁴ Art. 20quater, §1, eerste lid, van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt: "Voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's kan de leverancier ten hoogste de werkelijke kost van de gewestelijke verplichtingen inzake groenestroomcertificaten of warmte-kranchcertificaten doorrekenen aan de eindafnemer en hij houdt daarbij enkel rekening met de marktprijs van de certificaten en met een forfaitaire transactiekost."

leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de quotumkost en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer van de elektriciteitsleverancier valt.